

מהו המקום הפחות נעים בו יכול צלם להיות? הצלם שצילם תמונה זו יגיד ללא היסוס: שכונת מאה שערים, ירושלים, בשעת הפגנה נגד מחללי שבת. משך כמה שבועות מגעו הפגנות של נטורייקראת את התחבורה דרך שכונה זו. חברי המשקים בפרוזדור ירושלים החליטו לעבור להתקפת נגד. שתי ההפגנות התנגשו בשבת-קודש בטערה של אלימות. רק דבר אחד עמד בינינו. היה זה צלם העולם הזה.

היה לפרשה המשך משעשע. כעבור שבועיים, כשהגיעה לי שולחן המערכת הערמה השכונה עית של עתונים ערביים. מצאנו באחד מהם את הרפורטז'ה שלנו בשלמותה. אולם חל בה שינוי עיני המצרים. להתקוממות ה' מוגית בהנהגת מנחם בגין נגד משטר בן-גוריון. הפיכת בחירי הישיבות ללוחמי אצ"ל היתה כי ודאי מבצע כביר. אך לא היה זה המקרה האחרון שתמונת העולם הזה הופיעו בעת ינות ה' מצרית בצורות משעשעיות.

לגבי סנדלר, רגלו של אדם היא מקור פרנסה. בשביל צלם היא מקור השראה. בצילום טוב של רגליים יכול צלם להביע עולם ומלואו. כך, למשל, ראה הצלם את חגיגות יום העצמאות תשי"א. עדשת מצלמתו הביעה את כל השקפתו של איש חיל-רגלים ותיק. הרגלים בתמונה משמאל עוררו בשעתן רעש די גדול. אלה הן רגליה של שחקנית הקולנוע איבון דה-קרלו, שקבעה לצלם חצי שעה לצילומים. הפעם גילמה המצלמה את הגירוי והסקס-אפיל, שהפכו סמל עולם החלומות של הקולנוע. העולם שהחליף, בעיני רבים, את עולם הרגליים הצועדות בבוץ. המעניין בכל הפרשה היתה תגובתו של הצלם. במקום להיות מאושר מן המגע ההדוק עם הכוכב המסונן, הדגיש בחגיגות: „אחרי חצי שעה כזו, איבדתי חצי האשליה שהיו לי על נערות הוליווד — הן טובות רק בתמונות!“ המרצית השניה של אשלייתו לא הועמדה במבחן.

כל מיני רגליים

ציונות?

הרבה אנשים חושבים שציוני הוא האיש המשקר למען המולדת, האומר שכל העולים החדשים חיים בגן-עדן, זוכים לטיפול אבהי, מתעלסים ושוקעים במותרות. העולם הזה גרס ציונות אחרת. הוא סבר שתרומתו לענין הציוני היא גילוי האמת: שהישוב הוותיק אמנם הביא את העולים, בתוספת דולארים אמריקאיים, אך לא היה מוכן להקריב עבורם כמעט ולא כלום.

תמונה זו צולמה במחנה שער-העליה. ליד חיפה. היא מראה שני תושבים של המחנה, שהיו למעשה כלואים, פורצים החוצה דרך חור בגדר, לפני שהוקמה במקום החומה הנוכחית. הצלם עצמו נכנס באותה דרך. הוא לא היה מוכן לבוא בהזמנה, לביקור מתוכנן ומבוים. את הדברים המזעזעים שראה, הנציח בתמונות שעוררו אותה שעה התמרמרות עצומה בחוגי הסוכנות, אולם גילו את האמת לקהל הרחב.

האם היתה זאת התנהגות מוסרית? אנחנו היינו משוכנעים שכן. היינו משוכנעים, כשם שהגנו משוכנעים כיום, שתפקיד העיתונאי הוא לגלות את האמת, בכל האמצעים, חר-קיים או פחות-חוקיים, יפים או פחות יפים.

